

Père, Fils, Esprit? Moi, ce pécheur-ci, ce lâche,
Ce superbe, qui fait le mal comme sa tâche
Et n'a dans tous ses sens, odorat, toucher, goût,

Vue, ouïe, et dans tout son être — hélas! dans tout
Son espoir al dans tout son remords que l'extase
D'une caresse où le seul vieil Adam s'embrase?¹

Vendar so to le posamezni klici srca, ki je
v stiski; sicer v simbolistih ni religioznosti. Po-
manjkanje verskega čuta pa je vodilo tudi k za-
blodam okusa. Tipaje po novih, nenavadnih čuv-
stvih, razjedani od strasti in dvomov, užitka siti
do gnusa in kjubtemu nemirni in neupokojeni,
brez direktive in moralne opore so marsikateri
posegli po nenavadnem, izjemnem, grozotnem,
odurnem.

Tako novo čustvo je rodilo pri simbolistu
kult roke, ki ga stari niso poznali. Simbolistu je
roka simbol osebe in značaja; ozka, bleda dlan z
dolгими, nervoznimi prsti razodeva dekadentu vso
dušo in mu je vedno nov predmet pesmi.

Maeterlinck časti na podoben način v svoji
drami „Pelléas et Mélisande“ — lase. Tuja prin-
cesa Mélisande ima dolge, dolge lase. V grajskem
stolpu si zvečer pri oknu spleta bogate kite, ki
vise ob zidu. Spodaj prihaja njen ljubimec Pelléas.

Pelleas: Hola! Hola! ho!

Mélisande: Kdo je tam?

P.: Jaz, jaz, jaz! ... Kaj delaš tam ob oknu pre-
pevaje kot ptica, ki ni od tukaj.

M.: Spletam si lase za noč.

P.: To sem torej videl na zidu! ... Menil sem, da
je žarek luči.

M.: Odprla sem okno. V stolpu je prevroče; nocoj
je lepa noč

P.: Ah! Mélisande! ... Ah! ti si lepa ... ti si tako
lepa ... skloni se ... skloni se! ...

M.: Ne morem se več skloniti ... Saj sem že na tem,
da padem ... Ah, ah! moji lasje so zdrknili s stolpa.
Njeni lasje se usujejo, ko se sklanja, in poplavijo Pelléasa.

¹ Gospod, to je preveč! Resnično, ne smem. Ljubiti koга?
Tebe?

Ah, ne! Trepečem in ne smem. Ah, Tebe ljubiti ne smem,
nečem! Nisem vreden. Ti, Roža neskončna
čistih vetrov Ljubezni, o Ti,

srce vseh svetih, o Ti, ki si bil gorečnik
Izraela, Ti, čista čebela, ki počije le
na polodprtem cvetu nedolžnosti,
kaj, jaz, jaz, da bi Tebe mogel ljubiti? Ali blazniš?

Oče, Sin, Duh? Jaz, ta grešnik, strahopetec
ošabnež, ki dela zlo kot svojo nalogo
in ki ima v vseh svojih čutih, vonju, tipu, okusu,

posluhu, vidu in v vsem svojem bitju — ah, v vsem
svojem upanju in vsem svojem kesanju le ekstazo
naslade, v kateri se stari Adam razgreva.

P.: Ah, ah! Kaj je to! ... Tvoji lasje, tvoji lasje gredo
k meni! ... Vsi tvoji lasje, Mélisande, vsi tvoji
lasje so padli s stolpa! ... Držim jih v pesteh,
držim jih v ustih ... Držim jih v rokah in si jih
ovijam krog vratu ... Nič več ne bom odprl rok
nocoj ...

M.: Pusti me, pusti me! ... Padla bom! ...

P.: Ne, ne, ne! ... Nikdar nisem videl las, kot so
tvoji, Mélisande! ... Glej, glej, glej, oni prihajajo
iz take višine in me poplavlajo prav do srca ...
Poplavlajo me prav do kolen. Tako so mehki,
tako so mehki, kot bi padali z neba! ... Nič
več ne vidim neba skoz tvoje lase. Vidiš, vidiš,
moje roke jih ne morejo nič več držati ... Ži-
vijo mi v rokah kakot ptiči ... in me ljubijo, me
ljubijo tisočkrat bolj kot ti.
Itd. itd.

Toda to je samo novo in malo nenavadno,
a ni slabo. Drugi simbolisti — deloma tudi Mae-
terlinck sam — pa kažejo neko nezdravo nagnjenje
do izjemnih predmetov, do perversnosti in gro-
zotnosti. V življenju otopela srca potrebujejo moč-
nih mikov, da se zganejo, in domišljija nekaj iz-
rednega, da se razgreje. Baudelaire, ki je šele
predhodnik simbolistične šole, je v tem oziru go-
tovo dosegel rekord. On opeva „Mrtvega psa“
takole:

Regarde, dis je alors, comme en cette carcasse,
En ce chien mort liquéfié,
Un monde tout entier va, vient, passe et repasse,
Multicolore et varié!

Dans ces orbites creux, entre ces crocs fétides,
Vois, par ce printemps radieux,
Les rendez vous d'amour des cloportes avides
Et des charançons noirs et bleus.

Les mouches à charbon, lustrant leurs fines ailes.
Pompent à deux les boyaux mous,
Regarde, les vois-tu, mâles avec femelles?
C'est partout l'amour; aimons-nous!¹

To ni ironija. To je hlepenje po vedno močnej-
ših afektih, žeja zalkoholizirane duše po vednem
krepkejšem strupu.

¹ Poglej, sem dejal, kako v tem okostju,
v tem zvodenelem psu
hodi, prihaja, odhaja in se vrača cel svet zasé,
pisan in raznovrsten.

V teh globoko vdratih očeh, med smrdljivimi zobmi —
glej, sredi te žarke pomladi,
ljubavne sestanke požrešnih žuželk
in črnih in plavih črvov.

Muhe v lesketu svojih finih peruti
srkajo v parih mehko črevesje;
poglej, ali vidiš samice in samce?
Povsod ljubezen; ljubiva se!